

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง ดนตรีและเพลงในท้องถิ่น (๒)

ครูผู้สอน ครูจันทิมา อนุกุล
ครูจิราภรณ์ พยัพพฤกษ์

เรื่อง

ดนตรีและเพลงในท้องถิ่น (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายและความสำคัญของเพลงพื้นบ้าน
๒. ฝึกปฏิบัติร้องเพลงพื้นบ้าน
๓. ตระหนักและเห็นคุณค่าของดนตรีพื้นบ้านและ
เพลงพื้นบ้าน ๔ ภาค

เพลงพื้นบ้าน

เพลงพื้นบ้าน

เพลงพื้นบ้าน เป็นบทเพลงท้องถิ่น
ที่สะท้อนให้เห็นถึงการดำรงชีวิต
วัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อ
ของคนในท้องถิ่น ซึ่งมีความแตกต่างกันไปใน
แต่ละท้องถิ่น ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ภาค ดังนี้

เพลงพื้นบ้าน

ภาคเหนือ

ภาคกลาง

ภาคอีสาน

ภาคใต้

เพลงพื้นบ้าน
ภาคเหนือ

เพลงพื้นบ้านภาคเหนือ

เพลงซอ

เพลงคำว

เพลงจ้อย

เพลง
กล่อมเด็ก

เพลงพื้นบ้าน

ภาคกลาง

เพลงพื้นบ้านภาคกลาง

เพลงฉ่อย

เพลงลำตัด

เพลงอีแซว

เพลง
เกี่ยวข้าว

เพลงพื้นบ้าน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เพลงพื้นบ้านภาคอีสาน

หมอลำ

เซิ้ง, ลำเซิ้ง

เพลง
โคราช

เพลงพื้นบ้าน
ภาคใต้

เพลงพื้นบ้านภาคใต้

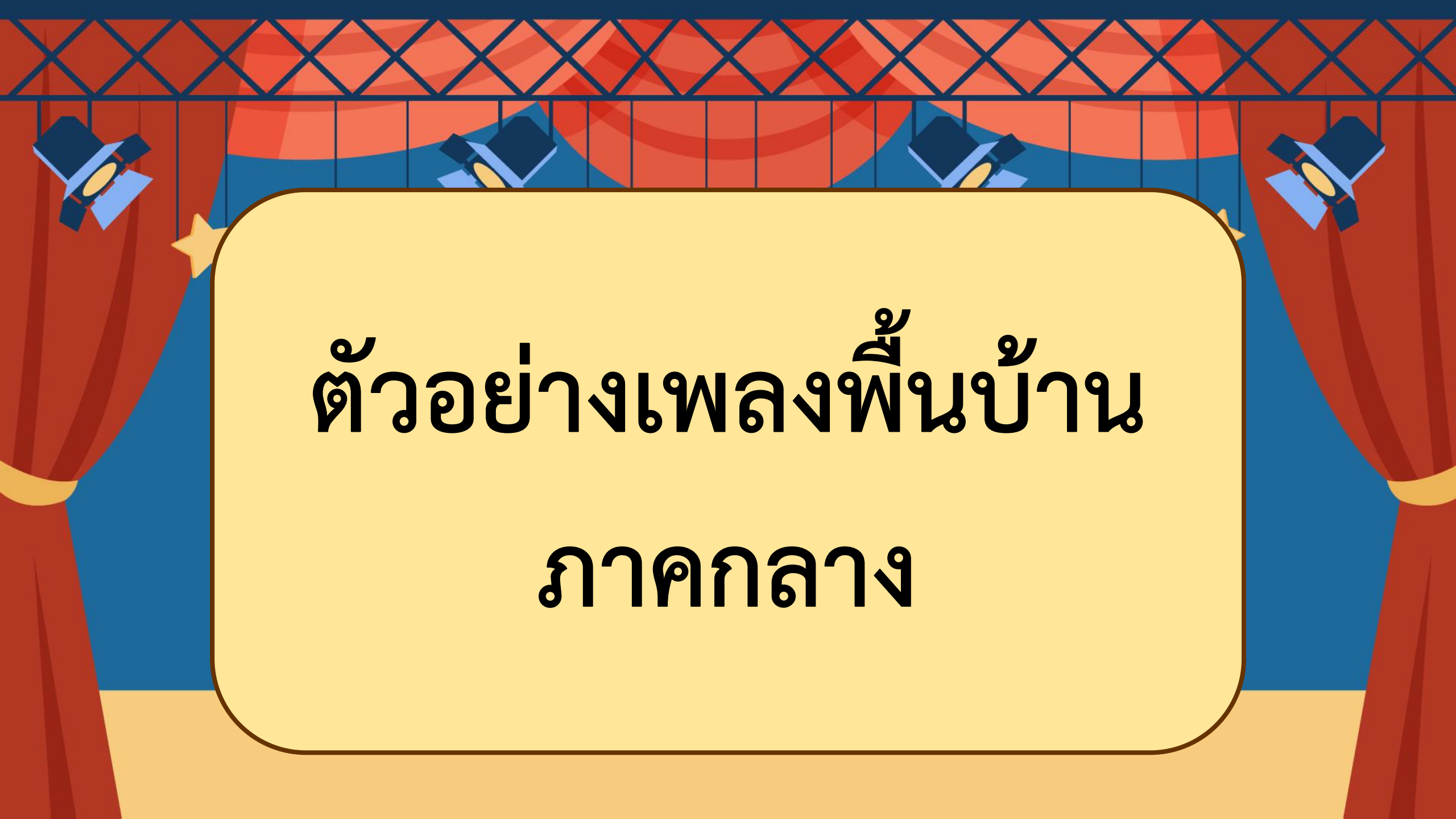
เพลงเรือ

ลิเกฮูลู

เพลงตันหยง

เพลงบอก

ตัวอย่างเพลงพื้นบ้าน

ภาคกลาง

เพลงฉ่อย

เพลงฉ่อย มีชื่อเรียกอีกชื่อว่า เพลงไอ้เป่
เนื่องจากพ่อเพลงฉ่อย ยุคแรกชื่อ ตาเป่
ยายมา เป็นภรรยา เริ่มแรกเพลงฉ่อย หรือ เพลงเป่
เป็นที่นิยมในแถบ จังหวัดฉะเชิงเทรา
และจังหวัดใกล้เคียง ประมาณก่อนยุค
พ.ศ. ๒๔๓๗ เป็นต้นมา

วิธีเล่นเพลงฉ่อย

ผู้แสดงประกอบด้วย ฝ่ายชายและฝ่ายหญิง
ฝ่ายละประมาณ ๒ - ๓ คน ในขณะที่พ่อเพลง
แม่เพลงร้องโต้ตอบกัน ผู้เล่นคนอื่น ๆ
จะทำหน้าที่เป็นลูกคู่ เนื้อหาที่ร้องส่วนใหญ่
มีทั้งเรื่องทางโลก ทางธรรม ชิงช้า

เอกลักษณ์เพลงฉ่อย

รับเพลงว่า เอ้ชา เอชา เอ้ชา
ชาฉ่าชา หนอยแม่

เพลงฉ่อย

(ญ) ได้ยินสำเนียง เสียงชายว่า
สาวน้อยแม่ไม่ซำร่าไร
แม่เลยเดินขยี้แล้วสี่เล็บ
วางท่าจะไปเก็บ ดอกไม้ เอชาฯ

(ช) เห็นหญิงเก็บดอกไม้ตั้งใจจะขอ
จะเป็นกิ่งหรือช่อพื้ก็พอใจ
ตรงเข้าไปงุบงิบแล้วกระซิบบอก
ขอพื้จักดอกได้ไหม เอชาฯ

กิจกรรม เรื่องดนตรีและเพลงในท้องถิ่น

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม หรือจับคู่
จากนั้นฝึกร้องเพลงฉ่อย
แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนเป็นกลุ่ม

ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม

๑. ครูปลายทางชี้แจงกิจกรรม
๒. นักเรียนฝึกร้องเพลงฉ่อย
๓. ครูปลายทางให้คำแนะนำในการทำกิจกรรม
๔. ครูปลายทางตรวจสอบความถูกต้อง

เพลงฉ่อย

(ญ) ได้ยินสำเนียง เสียงชายว่า
สาวน้อยแม่ไม่ซำร่าไร
แม่เลยเดินขยี้แล้วสี่เล็บ
วางท่าจะไปเก็บ ดอกไม้ เอชาฯ

(ช) เห็นหญิงเก็บดอกไม้ตั้งใจจะขอ
จะเป็นกิ่งหรือช่อพื้ก็พอใจ
ตรงเข้าไปงุบงิบแล้วกระชิบบอก
ขอพื้จักดอกได้ไหม เอชาฯ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง นาฏยศัพท์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

